

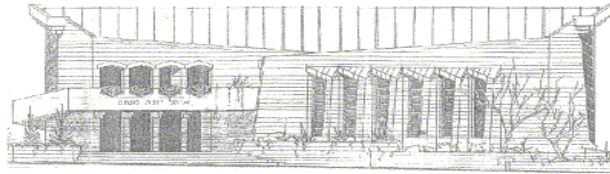
Ohel Yonah Menachem

Synagogue &
Community Center

Rabbi David Spektor

דוא"ל:

vaad@ohelyonah.com

אוהל יונה מנחם

בית כנסת
ומרכז קהילתי

הרב דוד ספקטור

אתר אינטרנט:

www.ohelyonah.com

שמירת בית-הכנסת אוהל יונה מנחם

שו"ת עם רב הקהילה, הרב דוד ספקטור

הקדמה

משך החודשים האחרונים פנו אלי כמה מחברי הקהילה בעניין השמירה בשבת וחג בכניסה לבית-הכנסת. היו כמה שאלות וטענות ואחרי בירור מקיף בהלכה ועם המעורבים בשמירה, כולל משטרת ישראל אשתדל כאן להשיב בקצרה בשפה ברורה ונעימה.

שאלות:

האם צריך בכלל לשמור? נראה שהמצב רגוע ואין צורך בשמירה כלל? גם בשאר בתי-כנסת לא שומרים! האם מותר לטלטל את הנשק ומכשירי קשר בשבת? נראה לי שהשמירה הפך להיות מפגש חברתי! על ידי השמירה אני מפסיד חלק מהתפילה בציבור!

תשובה:

1. חיוב השמירה לאור המצב (התראות)

נפסק בשולחן ערוך אורח חיים סימן שכט סעיף ו: "עכו"ם שצרו על עיירות ישראל, אם באו על עסק ממון אין מחללין עליהם את השבת. באו על עסקי נפשות, ואפי' סתם, יוצאים עליהם בכלי זין ומחללין עליהם את השבת. ובעיר הסמוכה לספר, אפילו לא באו אלא על עסקי תבן וקש מחללין עליהם את השבת."

ומוסיף הרמ"א: "הגה. ואפילו לא באו עדיין אלא רוצים לבא (אור זרוע)". ומסביר שם המשנה ברורה ס"ק ט"ו: "רוצה לומר כשהקול יוצא שרוצים לבוא אעפ"י שלא באו עדיין, מותר ללבוש כלי זין לשמור..."

אכן גם העיר בית-שמש היא אחת מעיירות ישראל, שבאו אליה בעבר נכרים על עסקי נפשות ורצחו על רקע לאומני נפשות ישראל. וכן בית-שמש היא עיר סמוכה לספר, לישובים ערבים כצוריק ונחלין שמהם יצאו בעבר רוצחי שיירת הלי"ה. ומה המצב היום? כמו שבכל שאלה הלכתית הקשורה לרפואה פונים קודם לרופא, כדי לקבל את המידע הרפואי הדרוש לפסק-הלכה, כך גם בשאלה הקשורה לענייני בטחון תושבי בית-שמש פניתי קודם למפקד תחנת בית-שמש של משטרת ישראל.

מתוך שיחה ארוכה עם סני"צ עוז אליאסי, מפקד תחנת משטרת בית-שמש וכן בשני מכתביו אלי (המצ"ב) ברור ש"מחבלים" (שיר השירים ב,טו), כלשון הרמ"א: "רוצים לבוא" או בלשון המשטרה: יש "התראות של פעילות חבלנית עוינת", "על עיירות ישראל" ובתוכם "עיר הסמוכה לספר", העיר בית-שמש הסמוכה לכפרים ערבים. ורק בחסדי השם, שומר ישראל יתברך ויתעלה ושליחיו הנאמנים, גורמי בטחון ישראל השונים, סוכלו רוב הפיגועים.

המקרה האחרון שפורסם ברבים היה סיכול פיגוע של שני מחבלים בבית-כנסת של עולים חדשים מעמריקא (ע' ערך עירק) במודיעין. אצטט כאן כמה משפטים מתוך שני המכתבים.

במכתב מכ"ו סיון תשס"ז כותב סני"צ עוז אליאסי, מפקד תחנת משטרת בית-שמש: "לצערי הרב אנו נמצאים במציאות של פעילות חבלנית עוינת בכל רחבי המדינה וגם בעיר בית שמש על שכונותיה השונות. לציין כי בעת התפילה בדגש על שישי ושבת נימצא קהל רב אשר חשוב שתהיה עין נוספת למען ביטחון הציבור. המלצתי להמשיך במשמר בית-הכנסת בעת תפילות השישי שבת ובמועדי ישראל."

ובמכתב שני מה' תמוז תשס"ז מוסיף מטעמו רפ"ד אביתר רוטמן, רמק"מ תחנת בית-שמש: "קיימות כיום שפע של התראות על פיגועים והמצב החמיר עוד יותר בעקבות השתלטות החמאס על רצועת עזה. בעקבות זאת אנו מעודדים את המתנדבים שלנו לצאת עם נשק לשמירה על בתי כנסת גם בזמן התפילה, ועדיף להקדים תרופה למכה ולא לחכות לפיגועים."

לאור כל הנ"ל פשוט שיש חובה גמורה בשבת וחג, בשעות שיש קהל רב בבית-הכנסת, להמשיך לשמור כהלכה.

ומה שיש שואלים על בתי-כנסת אחרים שאינם שומרים על בטחונם כנ"ל. ידוע שלא פשוט לארגן שמירה מקצועית שפועלת קבועה בהתנדבות ובמסירות ובמוטיבציה גבוהה. אין לנו לסמוך על הנס בלבד אלא נוסף לעזר-השם יש חובה להמשיך לשמור כהלכה על בית-הכנסת בפרט שזכינו שמרק גרנט, בעל התוקע

המעורר אותנו לתשובה בראש השנה, גם אחראי על מערך השמירה בבית-הכנסת ויש לו רקע בטחוני רחב בנושא. מרק יחד עם כ-40 חברי הקהילה שמתנדבים לשמירה עושים עבודה נפלאה. יישר-כח גדול ! ועוד יש ששאלו אם הסיורים שעושה בשבת וחג משטרת ישראל בבית-שמש ומשמר הגבול במטה יהודה סביב לבית-שמש אינם מספיקים לשמירת בתי-הכנסת ? אחרי שמסרו לי מהי כמות הסיורים של משטרת ישראל בבית-שמש בשבת וחג, התשובה היא שלילית וחוזרת חובת השמירה אל המתפללים עצמם.

2. טלטול אקדח ומכשיר-קשר

א. מלאכת מבעיר ובונה בשעת פיקוח-נפש

בשעת מעשה, כאשר עומד לפני השומר בפתח בית-הכנסת, פשוט שזה פיקוח-נפש ומותר וחובה לירות בנשק, אף שזו מלאכת מבעיר בשבת וכן חובה דרך המכשיר-קשר להזעיק עזרה מצוות הגבוי בבית-הכנסת, אף שהפעלת מכשיר הקשר בשבת יש איסור (דרבנן משום 'בונה' לחזון-איש).

ב. איסור טלטול מוקצה

אמנם כשאין מחבל עומד לפני השומר אין צורך בהפעלת הנשק ומכשיר הקשר, ואז נשאלת השאלה האם מותר לשומר לטלטל הנשק והמכשיר-קשר ביד, הלא הם מוקצה ואסור לטלטל מוקצה ביד.

ג. טלטול כלי שמלאכתו להיתר

ראשית-כל יש לומר שהנשק ומכשיר הקשר הם כלי שמלאכתו להיתר, שהם רק לשימוש למצות פיקוח-נפש. הנשק לא מיועד כלל לציד וכדומה אלא רק לשמירה וכן מכשיר הקשר נרכש על ידי בית-הכנסת רק למטרות שמירה ושונה ממכשירי קשר בצבא ובמשטרה ששם בשבת ובחג יש שמתמשים בהם גם למטרות שאין בהם משום ספק פיקוח נפש. ועוד ששטח בית-הכנסת קטן ומי שרוצה לדבר עם חברו, ניגש אליו ולא זקוק למכשיר קשר ורק בשעת ספק פיקוח-נפש, שדינו כפיקוח-נפש ישתמש במכשיר קשר. לכן מכשיר-הקשר כמו הנשק הם כלי שמלאכתו להיתר ולמצות פיקוח-נפש של ציבור המתפללים, וממילא מותר לטלטל אותו אפילו בידיים.

ד. טלטול כלי שמלאכתו לאיסור

ויש אומרים שמכשיר הקשר הוא כלי שמלאכתו לאיסור, מפני בכל אופן אפשר להשתמש בו גם שלא לצורך ספק פיקוח-נפש. ובהגדרת איסור שימוש חשמל בשבת כתב החזון איש בספרו (הלכות שבת סי' נ, סעי' ט) **"דמהדליק נר חשמל בשבת, יש בו משום מחמם את הברזל, שיש בו משום מבשל... ולענין מבעיר, אם מקצת מן החוט נעשה גחלת, אפשר דיש בו משום מבעיר... עוד יש בזה משום תיקון מנא (כלל), כיון שמעמידו על תכונתו לזרום את זרם החשמל בתמידות, וקרוב הדבר דזה בונה מן התורה, כעושה כלי, וכל-שכן כאן שכל החוטים מחוברים לבית והוי ליה כבונה במחובר ואין כאן משום 'אין בנין בכלים' אלא דינו כמחובר דיש בו משום בנין וסתירה..."**

אמנם במכשיר אל-חוטי שיש בבית-הנסת אין החוטים מחוברים לבנין ולכן מכשיר-הקשר נחשב ככלי וגם לחזון-איש אין איסור בונה וסותר מן התורה בהפעלה חשמלית של מכשיר-קשר אל-חוטי אלא איסור דרבנן.

ועוד כתב הרב שלמה זלמן אוירבך (ירחון סיני, שנת תש"ח) שאין ביצירת הזרם בטלפון משום בונה או מכה בפטיש. ומביאו הרב אליעזר וולדנברג בשו"ת ציץ אליעזר חלק ד', סי' ד' סעי' ב בתשובתו על 'שמירת שבת במשטרה'.

ועוד שמכשירי הקשר של בית-הכנסת אינם פועלים על חשמל אלא על בטריות ואין כאן ברזל שמתחמם ואין כאן משום בישול וכן אינו מבעיר את הגחלת ואין כאן ניצוצות ואין כאן משום מבעיר. מכל מקום נראה שיש בהפעלת מכשיר-קשר של בטריות משום איסור דרבנן ודינו ככלי שמלאכתו לאיסור.

וכן נשק הוא כלי שמלאכתו לאיסור, שבשעת הירייה (עם אש) שלא לצורכי ספק פיקוח-נפש יש בו משום מלאכת מבעיר ועוד.

וחוזרת השאלה, האם כלים אלו שמלאכתם לאיסור, מותר לטלטלם משום מוקצה ?

נפסק בזה בשולחן ערוך אורח חיים סימן שח סעיף ג :

"כלי שמלאכתו לאיסור, מותר לטלטלו, בין לצורך גופו כגון קורנס של זהבים או נפחים לפצוץ בו אגוזים, קורדם לחתוך בו דבילה. בין לצורך מקומו דהיינו שצריך להשתמש במקום שהכלי מונח שם, ומותר לו ליטול משם ולהניחו באיזה מקום שירצה, אבל מחמה לצל דהיינו שאינו צריך לטלטלו אלא מפני שירא שישר או יגנב שם, אסור."

זאת אומרת שמכשיר-קשר או נשק שהם כלים שמלאכתם לאיסור, מותר לטלטל אותם לצורך גופם. הביא בזה בשו"ת **אבני ישפה ס' עב בשם הרה"ג אלישיב שליט"א** : "שכשיש עירוב מותר לטלטל בשבת אקדח או רובה במקום סכנה, כדי להגיע לתפלה בציבור, וזה ככלי שמלאכתו לאיסור שמותר לצורך גופו."

לצורך גופם הוא השימוש בו הוא למלאכת היתר, כגון קורנס (פטיש כבד) של נפחים שלא ישתמש בו בשבת למלאכת נפחות האסורה בשבת אלא למלאכה המותרת בשבת : לפצוץ(לפצח) אגוזים לסעודת שבת. וכן בנשק לא ישתמש בו בשבת לציד האסור בשבת אלא למלאכה המותרת של הצלה ופיקוח-נפש בשבת ולכן מותר לצורך גופו וכל-שכן לצורך בטחונו לטלטלו בשבת ואין כאן איסור מוקצה. ועוד בגזירות דרבנן כמוקצה יש לומר שכמו שבתענית מראש לא גזרו במקום חולי, גם באיסור דרבנן של מוקצה, מראש לא אסרו לטלטל במקום "נזק לרבים" והצלה מחולי וממחבלים.

ועוד הביא הרב שלמה גורן בספרו משיב מלחמה, כך א', סי' נד, שאפילו מי שסובר שיש בנין וסתירה בכלים, מכל מקום זה רק אם "מלאכתו מתקיימת" (שבת ק"ב:), אבל אם מלאכתו רק "לשעה" (תלמוד הירושלמי שבת פרק י"ב, הלכה ל"א), אין זה נחשב למלאכה מן התורה. ומסביר שם הרב גורן : "השדה

המגנטי שנוצר ע"י סיבוב הידית של מכשיר הקשר כדי לצלצל לצד השני, אינו יכול להתקיים מאליו לאחר שנוצר. וכל פעילותו וקיומו היא אך ורק בשעת סיבוב של הידית ואין זה אפילו בנין לשעה, שאינו נחשב כלל לבנין אפילו במחובר."

והוא הדין במכשירי קשר שיש באוהל יונה מנחם, שרק אם השומר לוחץ על הלחצן יש צפצוף-חירות או אפשרות לדיבור בקשר בין השומרים. ולכן יש לומר שאפילו לדעת החזון איש אין בהפעלת מכשיר קשר על בטירות בלבד משום איסור בונה.

ה. חיוניות השימוש במכשיר קשר

בכנס של השומרים ומתפללי בית-הכנסת אוהל יונה מנחם שקיימנו בשבת פ' מטות מסעי תשס"ז, אחרי תפילת מנחה, הסביר רכז שומרי בית-הכנסת, מרק גרנט את הצורך במכשירי קשר לתקשורת פנימית בין השומר שעומד מחוץ לבית-הכנסת לצוות הגבוי המצויד בנשק ובניסיון קרבי הנמצאת בתוך בית-הכנסת. בפרט יש לזה חשיבות, כאשר השומר בחוץ אינו חמוש ואפילו הוא חמוש קשה לו לבד להתמודד עם מחבל ויש צורך לקרוא מיד לצוות בתוך בית-הכנסת עם נשק ורקע קרבי. ועוד הסביר לי מרק מתוך ניסיונו הקרבי הרב, שקריאה **מיידיית** של השומר במכשיר-קשר לצוות גבוי בתרחיש של מחבל המתקרב לבית-הכנסת אינה אפשרית, כאשר מכשיר-הקשר מונח בקופסה סמוכה (כשאלתי למשטרת ישראל) אלא רק אם הוא בידו של השומר או בכיסו או לידו ממש, על הכסא.

אמנם במכתב השני של משטרת בית-שמש אלי נאמר ש"מלבד מקרים חריגים בהם יש התראה חמה מאד לפיגוע בבית-הכנסת", אין צורך במכשירי-קשר, אבל נראה ששם מדובר במכשיר קשר מול המשטרה, כדי לקרוא לעזרתה, אבל המכשירי קשר שיש בבית-הכנסת, הם לצורך קריאה פנימית בלבד של צוות הגבוי ואפשר שבשעת המעשה יש בהם משום הצלת-חיים ופיקוח נפש ממש.

ואפילו אם נאמר שיש כאן שתי תפיסות בטחון שונות ביחס לשמירת בית-הכנסת, מכל מקום מספק פיקוח-נפש לא יצאנו וגם על זה מחללים את השבת ומותר לטלטל מכשיר הקשר.

ו. נשק כתכשיט

בערוך השולחן (אורח חיים סימן שא סעיף נא) מתיר נשק תלוי או חגור עליו שזה נחשב תכשיט לאיש השומר ("בעלי המלחמה"): "לא יצא איש לא **בסייף** אפילו חגור במתניו שבחול יוצאין בו כך ולא בקשת בכה"ג ולא בתריס שהוא מגן על ראשו וגופו מפני השונא ולא באלה שהוא **מקל של ברזל** ולא **ברומח שנושא אותם בצד הגוף** כדרך בעלי מלחמה ואם יצא חייב חטאת והטעם מפני שדברים אלו אינם **תכשיטין** בעצם אלא **לבעלי מלחמה** הרי הם **כבגדי** אבל בסתם בני אדם הרי הם משא [כ"מ מפי ה"ר עובדיה במשנה פ"ו מ"ד ע"ש] ולכן **הבעל מלחמה** כמו העובד בצבא המלך הם כבגדי ויראה לי ברור דכל אלו מיירי לא כשנושאים בידיו דבכה"ג גם בתכשיט חייב חטאת אלא **דמיירי שתלוי בבגדיו**."

הערוך השולחן התיר טלטול נשק תלוי על גופו מרשות היחיד לרשות הרבים במקום שאין עירוב, שלולי היתרו זה איסור תורה, ויש לומר כל-שכן באיסור דרבנן של מוקצה שהיה הערוך השולחן מתיר לשומרים ("בעלי מלחמה") לטלטל נשק תלוי וחגור על גופם.

וכן פסק בשמירת שבת כהלכתה פרק מא, סעי' לב: "ומותר לעומד על המשמר, כמו איש הג"א או משמר אזורי, לקחת עמו רובה ושאר כלי נשק... ואם אפשר, יוצא הרובה דרך לבשתו, דהיינו חגור על כתיפו, כדי למעט בחילול שבת ככל האפשר."

אגב, חלק גדול משומרי בית-הכנסת שומרים עליה במסגרת המשמר האזורי.

ז. למעט באיסורי שבת

כותב השולחן ערוך אורח חיים סימן שכח סעיף יב: "כשמחללים שבת על חולה שיש בו סכנה, משתדלים לעשות ע"י... ישראלים גדולים ובני דעת". ומוסיף שם הרמ"א: ויש אומרים דאם אפשר לעשות בלא דיחוי ובלא איחור ע"י שינוי, עושה ע"י שינוי."

זאת אומרת שאפילו בשעת סכנה משתדלים למעט בחילול שבת המותר אז, אם זה לא גורם לדיחוי או איחור פעולת ההצלה. ולכן גם בנדון דידן יש להשתדל למעט באיסורי שבת, אף שהם מותרים משום ספק פיקוח-נפש, שדינו כפיקוח נפש. לכן במקום לטלטל את מכשיר הקשר ביד, טוב לשים אותו בכיסו או על חגורו, שזה נחשב טלטול מן הצד ולא טלטול בידים ממש, אם אין בזה צורך.

וכן אפשר להניח את מכשיר הקשר רוב זמן השמירה לידו על הקיר הנמוך מחוץ לבית-הכנסת או על כסא או על הרצפה במקום להחזיק אותו ביד משך כל זמן השמירה.

ועוד כדי למעט בחילול שבת, אפילו לצורך ספק פיקוח נפש נפסק השימוש במטען חשמלי בהטענת הבטריות בשבת עצמה. פעולה זו של ניתוק וחיבור הבטריות למטען החשמלי כרוך בחילול שבת של כבוי והדלקה, כיון שבטריות אלה אינן יכולות לעבוד יותר מ-24 שעות רצוף. נקנו בטריות שמחזיקות כשבועיים ויותר רצוף ואין צורך עוד בהפעלת המטען החשמלי בשבת.

ח. אקדח גז מדמיע

מי שאינו רשאי להחזיק נשק, יכול לקבל להגנתו, אקדח גז מדמיע. ונראה שהפעלתו כולו מכני בלי חילול שבת כמו אקדח מים של ילדים. אמנם במכתב השני של משטרת בית-שמש נאמר כתשובה לשאלתי, שאין תועלת באקדח של גז מדמיע, אבל בביקור בביתי אמר מפקד תחנת בית-שמש, שאקדח של גז מדמיע בולם את התוקף, ויש בזה תועלת זמנית של פיקוח-נפש ולכן מותר לטלטלו בשבת. ולכן גם אם נאמר שיש כאן מחלוקת במציאות בין קציני המשטרה, מכל מקום מידי ספק פיקוח-נפש לא יצאנו ומותר לטלטל את אקדח של גז מדמיע בשבת לצורך השמירה על מתפללי ביה"כ.

3. שמירה ותפילה

א. כסוי הנשק בבית-הכנסת

כותב השלחן ערוך אורח חיים ס' קנ"א, סע' ו': "ויש אוסרים ליכנס בו (בבית-הכנסת) בסכין ארוך." והוא הדין בשאר כלי נשק. והטעם לכך מביא שם במשנה ברורה ס"ק כב: "לפי שבית-הכנסת שהוא מיוחד לתפלה מארכת ימיו של אדם והסכין מקצר ימי אדם." מכל מקום מותר להכנס עם נשק לבית-הכנסת אם מכסה אותו, כפי שכותב שם במשנה ברורה בשם האליהו רבה: "אין להחמיר כי אם בסכין מגולה." וכן פסק הרה"ג עובדיה יוסף שליט"א בשו"ת יחוה דעת חלק ה', ס' יח ומוסיף שאם אין אפשרות לכסות אותו כגון רובה שעליו ואין לו מעיל או טלית, מותר להיות איתו בבית-הכנסת בלי כסוי, שלא כאקדח, שהוא קטן ובקלות ניתן לכסות אותו ע"י חולצה ארוכה. וכן פוסק הרה"ג אליעזר וולדנברג בשו"ת צי"ץ אליעזר חלק י' ס' יח.

ב. ביטול תפילה בציבור

בשעת השמירה אין אפשרות להשתתף בתפילה בציבור. וכבר כתב הרמב"ם בחשיבות תפילה בציבור (הלכות תפילה ונשיאת כפים פרק ח הלכה א): "תפלת הציבור נשמעת תמיד ואפילו היו בהן חוטאים אין הקדוש ברוך הוא מואס בתפלתן של רבים, לפיכך צריך אדם לשתף עצמו עם הציבור, ולא יתפלל ביחיד כל זמן שיכול להתפלל עם הציבור." לכן אם בזמן השמירה בכניסה לבית-הכנסת אינו יכול להתפלל עם הציבור, יתפלל ביחיד בזמן השמירה או ישלים אח"כ מה שהחסיר מהתפילה. ועכשיו בשמירה על הציבור, הוא משתף את עצמו עם הציבור. והעוסק במצוה פטור ממצוה אחרת באותו זמן. ובפרט שפיקוח נפש וכן ספיקו הוא מצוה מן התורה ותפילה בציבור בעשרה הוא מצוה דרבנן כפי שנלמד מדברי שולחן ערוך (יורה דעה סימן רסז סעיף עט): "המשחרר את עבדו עובר בעשה דלעולם בהם תעבדו (ויקרא כה, מו), ומותר לשחררו לדבר מצוה, אפילו היא מדבריהם, כגון שלא היו בבית הכנסת יי הרי זה משחרר עבדו ומשלים בו מנין עשרה." מכל מקום כיון שאורך השמירה באוהל יונה מנחם הוא 20 דקות ישתדל בדברים שבקדושה, המצריכים מנין עשרה, כגון 'ברכו', קדושה, ברכת כהנים וקריאת התורה, להיות בבית-הכנסת. כמה הצעות למעשה: יתפלל במנין ראשון וישמור במנין שני. אם לא שמע ברכו לפני קריאת-שמע ישמע ברכו בזמן קריאת התורה. ישמור בזמן אמירת הקדושה ליד דלת אולם בית-הכנסת מבחוץ וישאיר את הדלת פתוח. מכל מקום אם הצעות אלו ואחרות לא מעשיות, חוזר הכלל שהעוסק במצות שמירה (ספק פיקוח נפש דאורייתא) פטור ממצוה אחרת (מצוה דרבנן לכתחילה להתפלל בעשרה) והפעם יתפלל תפילת יחיד ב-20 דקות שמירה או ישלים אחר-כך את תפילת יחיד.

ג. שמירה או מפגש חברתי

יש אומרים שלפעמים עמדת השמירה הופכת למפגש חברתי של כמה מתפללים המדברים עם השומר. אכן טוב עשו אותם מתפללים לא לדבר בתוך אולם בית-הכנסת אלא מדברים את שיחתם שלא לצורך התפילה בחוץ עם השומר וזה מותר כל זמן שאין זה פוגע בעירנות ובאיכות השמירה. כמובן שלכתחילה עדיף בזמן תפילת הציבור להתפלל בתוך אולם בית-הכנסת ביחד ולא לפרוש מן הציבור.

לסיכום - הלכה למעשה

1. על פי הוראת משטרת ישראל, המופקד על בטחון התושבים יש צורך בטחוני לשמור בשבת וחג על בית-הכנסת מפני שיש התראות של גורמי טרור שרוצים לבוא על עיירות ישראל ח"ו ובמיוחד למקומות הומה אדם, כבתי-כנסת.
2. משום ספק פיקוח נפש מותר לטלטל נשק ומכשיר קשר בשבת וחג לצורכי שמירה.
3. לכתחילה יטלטל את הנשק כתכשיט על הכתף או בחגור ובתוך אולם בית-הכנסת יכסה אותו בטליתו או בחולצתו, אם אפשר.
4. אם אפשר ימנע בטלטול מכשיר-הקשר בידו אלא יטלטלו מן הצד וישים אותו בכיסו או יניח אותו לידו על כסא או על הרצפה או החומה הנמוכה בפתח בית-הכנסת.
5. אין מעכשיו הטענה חשמלית של מכשירי קשר בשבת וחג אלא ישנם בטירות במכשירי-הקשר שמחזיקות בלי הטענה כל השבת והחג.
6. השומר ישתדל בזמן אמירת דברים המצריכים עשרה מתפללים כמו ברכו, קדושה, ברכת כהנים, קריאת התורה ועוד להיות בבית-הכנסת, כגון להתפלל במנין ראשון ולשמור במנין שני או לשמור בשעת אמירתם להיות ליד הדלת הפתוחה של אולם בית-הכנסת.
7. מכל מקום העוסק במצוה של שמירה, פטור אותו זמן ממצות תפילה בציבור וישלים תפילות בזמן השמירה (בתנאי שזה אינו פוגע באיכות השמירה) או לאחר-מכן.
7. והעיקר תפילה לשומר ישראל יתברך ויתעלה שישמור את עמו ישראל מכל רע ויברך את עמו ישראל בשלום.